

РЕШЕНИЕ

№ 297

гр. Шумен, 08.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ I, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Петранка Б. П.

при участието на секретаря Даниела Ст. Андонова
като разгледа докладваното от Ралица Ив. Хаджииванова Въззивно
гражданско дело № 20233600500364 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №453/09.06.2023г. по гр.д.№2470/2022г., ШРС е определил, на основание чл. 128, ал. 1 от СК, мерки за лични отношения на Н. Д. Г. и Г. К. Г. с детето К.К.Г., с родители Р. Б. П. и К. Г. Г., както следва: до навършване на 4-годишна възраст – всеки първи и трети петък – като Н. Д. Г. и/или Г. К. Г. вземат детето К.К.Г. от ясла, респ. градина и то остава при тях с преспиване, а в събота в 10.00 часа го предават на бащата К. Г. Г.; след навършване на 4-годишна възраст – в месеците февруари, юни и октомври – всяка първа седмица от месеца – от петък, след като детето К.К.Г. приключи градина или училище с преспиване до събота в 10.00 часа, когато ишците Н. Д. Г. и Г. К. Г. ще предадат детето на бащата К. Г. Г., а в месеците април, август и декември – всяка втора седмица от месеца – от петък, след като детето К.К.Г. приключи градина или училище с преспиване до събота в 15.00 часа, когато ишците Н. Д. Г. и Г. К. Г. ще предадат детето на майката Р. Б. П., както и 2 часа всеки втори вторник от месеца, след като детето приключи градина или училище и 5 дена през лятото, несъвпадащи с платения годишен отпуск на майката.

Недоволна от така постановеното решение относно определените мерки за лични контакти на бабата и дядото с детето останала Р. Б. П./майката/. В жалбата си до съда излага, че така определените мерки на лични контакти противоречали на мотивите на постановеното решение, а част от събраните по делото доказателства били неправилно ценени. От събраните по делото доказателства било видно, че делото било заведено, не за да бъде гарантиран законовият интерес на ишците и на тяхната внучка да поддържат лични

контакти, а като отмъщение за водените от нея срещу бащата дела за домашно насилие. Редовно водела детето в дома на неговите баба и дядо и по никакъв начин не се била противопоставяла на срещите им, и дори ги е улеснявала. Сочи, че противно на мотивите си, че поддържането на лични контакти между детето и неговите баба и дядо не трябва да създава значителни неудобства за детето, свързани с продължителното му отделяне от майката, която упражнява родителските права и че с оглед на ниската възраст на детето контактът с бабата и дядото следва да е по-ограничен, че следва да бъде отчетена нуждата му от осигуряване на стабилна семейна среда, в която да доминира майката като най-трайната фигура в живота му, съдът постановил К., която още не била навършила 3 години, почти веднага след влизане на решението в сила да започне да ношува без майка си не един ден седмично, а два поредни дни - първо в дома на бабата и дядото, а след това и в дома на бащата. Не бил съобразен и фактът живеят ли ишците и бащата на детето в едно домакинство. Сочи, че ако се приеме, че бащата живее със своите родители, оставал без основание отказът на съда да постанови времето, определено за лични контакти между бабата и дядото и детето да съвпада с времето му за срещи с бащата. Ако бащата живеел отделно, тогава трябва да се прецени добре кога следва детето да започне свиква да посещава трети по ред дом, с трето по ред негово легло и вещи, като се има предвид, че детето още не е навършило 3 години. Прекарването на две поредни вечери в дома на бащата би означавало, че така се изменя на практика режима на лични контакти на детето с неговия баща. При определяне на режима от първоинстанционният съд, водещ бил не интересът на детето, а желанието за удовлетворяване желанието на ишците. Съдът неправилно оценил и събраните по делото доказателства. Моли решението да бъде отменено в сочената част и вместо него бъде постановено до навършване на 5-годишна възраст на К., бабата и дядото да я вземат при себе си по-често, но за по-кратки интервали от време - в сряда, всяка първа и трета седмица от месеца по два часа след детската градина, като връщат детето на майката в дома ѝ а след навършване на 5-годишна възраст да остава да преспива при тях веднъж на два месеца, в същата седмица, в която преспива при бащата през първата седмица от месеца.

Въззивна жалба срещу решението, но в частта, касателно определения режим на лични контакти на детето с баба му и дядо му след навършване на четиригодишна възраст, са подали и ишците Н. Д. Г. и Г. К. Г.. Сочат, че същото в обжалваната част се явявало неправилно по подробно изложени съображения. Така определеният режим на лични контакти не предвиждал срещи на детето с неговите баба и дядо по бащина линия през месеците януари, март, май, юли, септември и ноември на всяка календарна година или през шест месеца от годината. Правото на лични контакти на детето с неговите баба и дядо било самостоятелно право и подлежало на защита отделно от правото на родителя, който не упражнява родителските права. Неправилно и нелогично би било през шест месеца от всяка година бабата и дядото по бащина линия да нямат право да се виждат със своята внучка, а да разчитат на добрата воля на сина си, който в определеното от съда време за него да се вижда с детето си, да споделя това време със своите родители. Интересът на всяко дете било да расте в нормална, спокойна и сигурна среда, като контактува с родителите си и с роднините

си по майчина и бащина линия. Отчуждаването на детето от близкия кръг роднини, включително от бабата и дядото не било в негов интерес, освен ако този кръг от роднини с поведението си вреди на възпитанието и отглеждането на детето. Жалбоподателите били в добро здраве, трудещи се хора в работоспособна възраст, били семейство от тридесет и пет години и били отгледали две деца. Имали и друга внучка, с която К. се разбирала много добре. Молят решението в сочената част да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което бъде определено да имат право да се виждат с внучката си К. всяка втора седмица от месеца от 10ч. в събота до 12ч. в неделя, с преспиване, като детето се взема и връща в дома на майката.

Всеки от жалбоподателите взема становище по неоснователността на въззивната жалба на насрещната страна. Бащата К. Г. Г. взема становище по основателността на жалбата на родителите му и по неоснователността жалбата на Р. П..

Въззивните жалби са подадени в срока по чл.258 от ГПК, от надлежни страни, при наличие на правен интерес, поради което се явяват процесуално допустими.

Шуменският окръжен съд, след като обсъди доводите, изложени в жалбата и възраженията, и прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

С решение №210 от 23.03.2022 г., постановено по гр.д. № 3022/2021 г. на ШРС, родителските права по отношение на детето К.К.Г., р. на 22.10.2020г. били предоставени на майката Р. Б. П., като на бащата К. Г. Г. бил определен режим на лични контакти, както следва: до навършване на 3-годишна възраст на детето – всяка първа и трета събота от 10.00 ч. до 18.00 ч., а след навършване на 3-годишна възраст на детето – всяка първа и трета седмица от месеца – от 10.00 ч. в събота до 18.00 ч. в неделя с преспиване, както и 10 дни през лятото, когато майката не е в платен годишен отпуск.

Видно от представеното удостоверение за раждане №312945/26.04.1990г., ишците са родители на К. Г. Г., съответно баба и дядо по бащина линия на К..

Не се спори между страните, че след раздялата на родителите, детето живее при майка си, която го отглежда с помощта на своята майка. Не се спори и че бащата осъществява определения му режим на лични контакти.

Съгласно изготвения социален доклад от социални работници при ДСП-Шумен от 03.05.2023г., Н. и Г. Г.и живеят в собствено жилище на адрес: с., ул. "....." № 6. Същото представлявало двуетажна, кирпичена постройка, като ишците обитавали предимно първия етаж, който се състоял от две стаи, баня, тоалетна, перално помещение. В едната от стаите имало двуетажно легло за двете внучки. Имало мебели от първа необходимост. На втория етаж имало стая за гости, на този етаж се държала зимнината. Нямащо парапет от първия към втория етаж. Ишцата споделила, че К. никога нямащо да бъде оставяна сама предвид ниската ѝ възраст. Отоплението било с печка на твърдо гориво. Имало и дворно място, като в момента на проверката тям се извършвали ремонтни дейности. Хигиенно-битовите условия били задоволителни, предвид ремонтът, който се извършвал в момента.Семейство Г.и

споделили, че синът им К. Г. има 36 дка орехова градина, която се обработвала от тях и от приятели. Последният се прибирал на село през почивните дни. Р. П. споделила, че е назначена като технически сътрудник на постоянен трудов договор във фирма "Еколанд трейд" - гр. Шумен, с месечно трудово възнаграждение в размер на 1 400 лв.. Н. Г. била назначена на постоянен трудов договор във фирма "ТЕСИ" ООД - гр. Шумен, на длъжност "отговорник смени", с месечно трудово възнаграждение в размер на 1 300 лв., работела на смени. Г. Г. работел на постоянен трудов договор във фирма "....." - гр. Шумен като охранител, с месечно трудово възнаграждение в размер на 600 лв..

Детето К. посещавало детска ясла "....." - гр. Шумен. Съгласно психолого-педагогическата ѝ характеристика, била будно, усмихнато и емоционално дете. Носела в себе си потенциал, който се развива максимално вследствие от грижите, които се полагат и от двете страни родител - детско заведение. К. посещава детското заведение винаги в изряден и спретнат външен вид, добре облечена, с красива прическа. Спазени били правилата за здраве и лична хигиена. Овлаждала основните умения за периода на ранното детство с нормално нервно - психическо развитие за определената възраст. Била общителна, не била конфликтна, забавлява се добре с другите деца, наблюдателна и самостоятелна, като притежавала всички умения, характерни за възрастта.

От 13.03.2023г. К. Г. /баща на детето/ бил с ограничителна заповед спрямо майката и детето - за срок от 18 месеца, но тя не включвала режима на контакт между детето и бащата определен от ШРС. Предвид това, по информация от Р. П. и от Н. Г. , детето К. се вземало от адреса, на който живеят майката и детето: гр. Шумен, ул. "....." № 34, ет.6, ап. 28 от бабата по бащина линия Н. Г.. В режим на контакти - всяка първа и трета събота и неделя от 10:00 ч. до 18:00 ч. грижи за детето се полагали от страна на бащата К. Г..

Съществувала силна емоционална връзка между детето и майката. П. споделила, че детето било силно емоционално привързано и към нейната майка /баба по майчина линия на детето/, прабабата по майчина линия и с нейния брат. Емоционално била привързана е към братовчеди по майчина линия и към дъщерята на сестрата на бащата, с която били в много добри взаимоотношения.

Г. споделила, че на К. много ѝ харесвало при тях в с. и били много привързани към нея. Бащата също бил силно привързан към К..

В заключение в доклада се сочи, в интерес на детето К.К.Г. е да общува с близки и роднини, както по майчина така и по бащина линия, за да не се прекъсне емоционалната връзка между тях, фактор за изграждането ѝ като психически и емоционално стабилна личност.

Свид.Х.К./съсед на ищите в с...../ сочи, че последно видял детето на сина на ищите да гостува на последните в с..... на Гергьовден, когато дядо ѝ имал имен ден. Детето се чувствало добре тогава, играло с баба си и дядо си. Бил я виждал в дома им за трети или четвърти път, като я засичал, когато баща ѝ я водел. Отношенията на бабата и дядото към двете внучки било еднакво.

Свид.Е.Б./майка на ответницата/ сочи, че К. посещава баба си и дядо си по бащина линия, защото имала режим на свиждане с бащата и така виждала баба си и дядо си. Това знаела от самото дете, което ѝ споделяло. Доколкото ѝ било известно, бащата живеел в жилището, което се намира в Шумен, а дядото и бабата имали къща на село. Режимът, който бил отсъден от съда за вижданията на бащата се спазвал редовно. Детето често говорило за баба си по бащина линия и отношението към нея било много добро, но за дядо си почти нищо не казвало. Наблюденията на свидетелката били, че много често след като е била при баща си, К. се връщала със зачервени очички, недоспала, гладна, несресана, превъзбудена. Не знаела с какво си играе внучката ѝ когато е при баба си и дядо си по бащина линия, но веднъж се върнала с играчка, която не била нейна-а на другата внучка на ищците, като просто я взела да си поиграе. Наскоро детето имало рожден ден, но свидетелката не знаела имало ли подарък от страна на бабата и дядото. Последните не се обаждали, за да се интересуват как е със здравето детето, как се чувства в детската градина. Свидетелката заявява, че не знае бабата и дядото по бащина линия искат да видят детето. Имало позвъняване от телефона на ищцата до ответницата, но не да си види внучката, а в повечето случаи говори ли синът им, като обиждал и заплашвал дъщеря ѝ. Дядото не проявявал желание да вижда детето.

По делото са представени и множество жалби от П. срещу Г., депозирани до органите на реда, както и справка за жалба депозирана от Г. срещу П.. С решение №68/02.02.2022г. по АНД№43/2022г. К. Г. Г. е признат за виновен в това, че на 08.09.2021г. в гр.Шумен, като не изпълнил заповед за незабавна защита от домашно насилие №7 от 19.04.2021г., връчена му на 23.04.2021г. и като нарушил забраната да доближава Р. Б. П., осъществил състава на престъпление от общ характер, наказуемо по чл.296, ал.1 от НК, като на основание чл.78а от НК бил освободен от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание „глоба“. С присъда 260005/03.02.2021г. по НЧХД№1354, Г. К. Г. бил признат за виновен в извършване на деяние, осъществяващо състава на престъпление по чл.147, ал.1 пр.2 от НК, като на основание чл.78а от НК бил освободен от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание „глоба“.

И двамата ищци заявиха липса на промяна в обстоятелствата от разглеждане на делото пред първоинстанционния съд.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните изводи:

В производство по чл. 128, ал. 1 СК съдът решава необходими ли са мерки относно осъществяването на лични отношения на дядото и бабата с внуците, какви по вид, с каква продължителност и при нужда – какви са подходящите защитни мерки за осигуряване на изпълнението им. При определяне на това право, водещ е интересът на детето да бъде отглеждано и възпитавано по начин, който да осигури неговото нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие и съответно свързаното с този интерес задължение на родителя, комуто са предоставени родителските права, да удовлетвори този интерес и след това следва да се търси баланс за разпределение на останалото време за лични отношения с родителите, бабата и дядото, което време съвпада с периода на почивки

през деня, почивни дни, празници и ваканции. При прилагането му, следва да се изхожда и от интереса на детето да контактува с баба и дядо, който се преценява с оглед установените качества на бабата и дядото да отглеждат и възпитават детето и на влиянието, което те могат да окажат върху неговата личност. Съответно не е основен критерий, отношенията между бабата и дядото, и родителите на детето. Дори те да са влошени, това не означава че детето няма интерес да общува с родните си баба и дядо. Тези контакти може да бъдат прекъснати само ако последните му въздействат по начин, опасен за психическото или физическото му развитие.

Мерките на лични отношения по чл. 128 СК не са посочени конкретно, но са подобни на тези, които се определят между родители и деца по чл. 59, ал. 4 СК, като не е задължително да бъдат идентични с мерките за лични отношения, които в случая са определени за родителя, комуто не е поверено детето. При всички случаи те следва да са конкретни и адекватни на целия комплекс от конкретни обстоятелства, за да способстват правилното развитие на детето и добрите взаимоотношения с бабата и дядото, а не да са източник на нови спорове.

Въз основа на събраните по делото доказателства /свидетелски показания, социален доклад, множеството приложени жалби/, настоящата инстанция намира, че в настоящата хипотеза са налице предпоставки за определяне мерки на лични отношения на детето К. с бабата и дядото по бащина линия. Действително, не се установи майката да пречатства осъществяването на такива отношения, но в обхвата, в който тя намира за удачен. Освен това и влошените отношения между родителите на детето/налице е издадена заповед за защита срещу домашно насилие на майката срещу бащата, наличие на множество жалби до органите на реда/ са довели и до обтягане на отношенията между майката и родителите на бащата, съответно между бащата и родителите на майката, което също налага извод за определяне на подходящи мерки. Настоящата инстанция намира, че този режим следва да се определи като различен от този на бащата, доколкото последният живее отделно от родителите си, в различно населено място и осъществява режима си в същото.

Обстоятелството, че в определения му режим същият понякога е водил детето при родителите си, за да не прекъсва то контакта си с тях, не води до извод, че осъществява режима на лични контакти с К. изцяло при родителите си, поради което на последните не се следва отделен такъв. Добрите отношения, честите лични контакти на внуците с бабата и дядото, следва да се стимулират и подпомагат, включително и от родителите.

Не се установи в случая бабата и дядото да имат поведение, което би накърнило интересите на детето. Действително, свид.Е.Б./майка на ответницата/ сочи случаи, в които детето след престой при баба си и дядо си по бащина линия, било със зачервени очи, превъзбудено и ненахранено. Но изводите ѝ за последното почиват на наблюденията ѝ, че когато К. се върнела и ѝ давала да яде, тя си хапвала/т.е. не са непосредствени и категорични, а и добрият апетит на едно дете може да е следствие от редица фактори/. Възможно е и детето да изпитва силни емоции след срещата си с баба си и дядо си, които не вижда често. Установи се, че отношенията между тях са добри и сърдечни, и емоционалната

връзка не е прекъсната/свид. Х.К., Е.Б./, поради което и следва да се приеме, че личните контакти на бабата и дядото с тяхната внучка е в интерес на детето. Не се установи същите да не задоволяват потребностите му от храна, от забавления, или да го подбуждат да върши противообществени прояви.

Ръководейки се от интереса на детето и съобразявайки целият комплекс от обстоятелства, съдът намира, че до петгодишна възраст следва да бъдат определени мерки на лични контакти на детето К. с неговите баба и дядо по бащина линия, всяка втора събота от месеца от 10.00ч. до 14.00ч., като детето бъде вземано и връщано в дома на неговата майка. След навършване на петгодишна възраст мерките следва да бъдат всеки първи петък на месеца след приключване на смяната на детето в детската градина, съответно в училище с преспиване до събота в 10.00 часа, когато Н. Д. Г. и Г. К. Г. следва да предадат детето на бащата К. Г. Г., а ако последният не осъществява режима си на лични конаткти с детето в този ден, следва да предадат същото в дома на неговата майка, както и пет дни през лятото, несъвпадащи с платения годишен отпуск на майката, като детето бива вземано и връщано в дома на неговата майка.

Съдът намира, че така определените марки са съобразени с ниската възраст на детето към момента-то току-що е навършило три години. Съобразено е и обстоятелството, че същото към настоящия момент не е ношувало никога при баба си и дядо си/обстоятелство което бе признато от всички страни/, а и за пръв път предходния месец е осъществен режим на лични контакти на самия баща с преспиване.

Постепенното привикване на детето да ношува извън дома на своята майка/в режима на лични контакти с бащата/, ще бъде добра база за последващ по-дълъг период на отсъствие от дома му, за осигуряване в пълна степен на неговото спокойствие и нормално психическо развитие. Не е в интерес на детето на тази ранна и незряла възраст да ношува на три различни места. При осъществяване на личните отношения с внуците, бабата и дядото не трябва да нарушават режима на отглеждане, почивка, здравето, и спокойствието на децата, детето не следва да се откъсва от обичайната среда за по-продължителен период от време, което да създава прекомерно неудобство за него и майка му, чиято е основната отговорност, заедно с бащата на детето, да полагат грижи за отглеждането и възпитанието му.

За да определи първоначално тези мерки да се осъществняват през деня, без пренощуване, когато детето е на по-ниска ниска възраст, съдът съобрази и обстоятелството, че бабата и дядото живеят в друго населено място, а също и битовите условия в дома им в с..... Съобразно отразеното в социалния доклад, липсвал парапет от първия към втория етаж, хигиенно-битовите условия били задоволителни, предвид ремонтът в дворното място, който се извършвал към момента на посещението. Така опеделните марки са съобразени и с факта, че ищите са работещи, а и в случая важен и водещ е единствено интересът на детето. Постановявайки до 5-годишна възраст мерките да се осъществят не в работен, а в неделен ден, съдът взе предвид и заявеното от майката в съдебно заседание в хода на възизвното производство по повод възможността за постигане на спогодба/същата заявява предпочитание същите да са в неработен ден до навършване на петгодишна възраст на

детето/.

Мерките след навършване на петгодишна възраст също са съобразени с интересите на детето и с необходимостта да не се ограничава времето и възможностите за лични контакти на детето с родителите им. Не би могло да бъдат определени мерки на ишците с внучката им след навършване на четиригодишна възраст- всяка втора седмица от месеца от 10.00ч. в събота до 12.00ч. в неделя, с преспиване, доколкото това определено ще накърни свободното време на детето с родителя, който го отглежда-неговата майка. През тези периоди от време, право и задължение на лични отношения с детето има и родителят, на когото са предоставени еднолично родителските права (чл. 124, ал.2 СК), тъй като не е справедливо детето да контактува с него само през времето, когато детето е длъжно да посещава детска градина или училище.

С оглед изложеното по-горе, решението на първоинстанционния съд следва да бъде отменено, като спорът следва да се реши в посочения по-горе смисъл.

С оглед изхода на спора по въззивните жалби, доколкото нито една не е уважена изцяло, и доколкото не би могло да се определи каква част от направените от старните разноси за адвокатски възнаграждения са съразмерни на уважената част от претенцията за определяне мерки на лични отношения по чл.128, ал.1 от СК, то разносите на страните за въззивната инстанция следва да останат в тяхна тежест така, както са направени.

Водим от горното и на основание чл.271, ал.1 от ГПК, Шуменският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА решение №453/09.06.2023г. по гр.д. 2470/2022г. на ШРС, като вместо него постановява:

ОПРЕДЕЛЯ, на основание чл. 128, ал. 1 от СК, мерки за лични отношения на на Н. Д. Г. с ЕГН ***** и Г. К. Г. с ЕГН ***** и двамата от с., ул. „.....“ № 6, с детето К.К.Г. с ЕГН *****, с родители Р. Б. П. с ЕГН ***** от гр.Шумен, ул.“.....“№34, ет.6, ап.28 и К. Г. Г. с ЕГН ***** от гр. Шумен, ул.“.....“№9, както следва: до навършване на петгодишна възраст на детето - всяка втора събота от месеца от 10.00ч. до 14.00ч., като детето бъде вземано и връщано в дома на неговата майка; след навършване на петгодишна възраст - всеки първи петък на месеца след приключване на смяната на детето в детската градина, съответно в училище, с преспиване, до събота в 10.00 часа, когато Н. Д. Г. и Г. К. Г. следва да предадат детето на бащата К. Г. Г., а ако последният не осъществява режима си на лични конаткти с детето в този ден, следва да предадат същото в дома на неговата майка, както и пет дни през лятото, несъвпадащи с платения годишен отпуск на майката, като детето бива вземано и връщано в дома на неговата майка.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС на РБългария в едномесечен срок от връчването му на страните

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____